

økonomisk set betyde meget, meget mere end samtlige Kommuners Budgetter, har det ogsaa der vist sig, at netop de smaa, som der er Tale om, vilde faa deres Rettigheder udvidede gennem dette Forslag, der udgøre den overvejende Del af Medlemmerne. Men jeg kunde ønske at vide, om nogen var i Stand til at paavise, at der der er øvet nogen som helst Uret mod de større Leverandører eller Interessenter, men det vil vist nok være umuligt at paavise. Jeg vil gaa videre og sige, at det for Landets Vedkommende kan hævdes, at det ikke blot er 1 Aars Tid eller 2, de humane Krav have sat sit Præg paa hele den finansielle og økonomiske Udvikling. Det er et langt Tidsrum, der har virket. I dette Øjeblik er vort sociale Liv underbygget med Organisationer af økonomisk, faglig, litterær og politisk Art, der maa tælles i Hundreder. Der er sikkert ikke ret mange Mennesker, der ikke ere Medlemmer af en Forening eller Organisation paa en eller anden Maade, og det ejendommelige ved disse Organisationer er, at de alle ere underbyggede af den almindelige Valgret. Den er Drivkraften i hele den Strøm, som samler sig fra tusind Veje. Og nu have vi jo endelig den Glæde at have en Regering, der i ganske anderledes Grad end tidligere har sin Rod i den almindelige Befolkning, og den har selvfølgelig et vaagent Øje for, hvad der daglig foregaar for vore Øjne. Og ud fra denne nøgne, haandgribelige Virkelighed har Regeringen hentet de Principper om almindelig Valgret, Forholdstalsvalg, hemmelig Afstemning og Kvinders Stemmeret, som dette Forslag hviler paa. Og saa sige de to ærede Medlemmer, det ærede Medlem for Thisted Amts 2den Valgkreds (N. Andersen) og Københavns Amts 2den Valgkreds (Møller), at dette Forslag hviler paa en Doktrin. Det er forbavsende, at de Herrer ikke have Øje for, hvad der daglig udfolder sig gennem hele vor økonomiske Virken. Hvad jeg her løselig har skitseret, tror jeg, vil være tilstrækkeligt til at afkræfte Paastanden om, at dette Forslag hviler paa en Doktrin. Det ærede Medlem for Thisted Amts 2den Valgkreds anførte som et Bevis paa, at dette Forslag ikke hviler paa nogen virkelig Folkestemning, at selv en saa stor Politiker som afdøde Berg havde ikke formaaret at vække en saadan Stemning. Paa en vis Maade kan det være rigtigt, thi den vældige Magtudfoldelse, aandelig som social, der har affødt netop det foreliggende Forslag, er det ikke givet

et enkelt Menneske at vække. Men paa den anden Side tør jeg nok sige, at naar der er Liv og Bevægelse i vore sociale og politiske Forhold, som Tilfældet er, har afdøde Berg sin uvisnelige Hæder deraf, han har i væsentlig Grad været medvirkende til at sætte denne Bevægelse i Gang. Naar det ærede Medlem siger, at naar den nuværende Valgret har virket godt i 50 Aar, kan den maaske gøre det i 50 Aar til, er det dog et meget tyndt Bevis for To-Klassesystemets Fortrinlighed. Har man ikke andet Bevis end Anciennitetens Ret, synes jeg, det skorter i høj Grad paa Beviser. Og naar det ærede Medlem siger, at Forslagets Vedtagelse vil være i Socialisternes Favør, kan jeg ikke dele denne Opfattelse. Jeg tror derimod, at hvis Højre vil være medvirkende til at føre dette Forslag igennem, vil det absolut være i Højres Favør. Ingen af Delene er min eller mit Partis Interesse. Vi ønske selvfølgelig ikke, at de andre Partier skulle profitere af de Forslag, vi gennemføre; men ville de hjælpe os til gode og saglige Fremskridt, tage vi selvfølgelig med Glæde mod Hjælpen. Jeg tror, som sagt, at hvis der er noget Parti, der kan have Gavn af dette Forslag, er det Højre. Hvis det for en Gangs Skyld klart viser, at det staar i Pagt med den almindelige Folkestemning og Humanitetens Krav, vil det som Oppositionsparti faa en Position som aldrig før. Hvis man maatte give Højre et Raad, saa skulde det være det, at det, i Stedet for at søge at træffe Foranstaltninger, der modvirke den fulde Udfoldelse af den almindelige Valgret, i Stedet for at saa Mistillidens Sæd og høste Mistillidens Sæd, sagde som saa: Her staar man over for et Krav, som vi i Længden ikke ville kunne modstaa, derfor gaa vi med til at fyldestgøre dette Krav, saa meget mere som vi dog maa erkende — det har jo skinnet igennem i næsten alle de Taler, der have været holdte fra Højres Side — at Forslaget dog hviler paa en Realitet, som man i mange Maader bøjer sig for.

For mig er det ikke tvivlsomt, at dette Forslag vil blive gennemført, det er saa sundt og saa godt, og, som de Herrer have hørt, efter min Opfattelse, ogsaa hvilende paa den almene Befolknings Krav i en saadan Grad, at det nok skal føres til Sejr. For mig ligger der ikke nogen overdreven Vægt paa, enten Forslaget gennemføres i Aar, eller det gennemføres ad Aare. Jeg ønsker det gennemført saa snart som muligt, men det er min fulde Overbevisning, at hele den store sociale Bevægelse,